

HAVAALANI EL KİTABI TALİMATI (SHT - HEK)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Talimatın amacı, 14 Mayıs 2002 tarihli ve 24755 sayılı Resmî Gazetede yayımlan Havaalanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği (SHY-14A) kapsamında havaalanı işletme ruhsatı almak için Genel Müdürlüğe başvuruda bulunan gerçek veya tüzel kişiler ile mevcut havaalanı işletmecilerinin hazırlaması gereken havaalanı el kitabı ile ilgili usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Talimat, havaalanı işletmecilerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Talimat, 18/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 4 üncü ve 11 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 - (1) Bu Talimatta geçen:

- a) AIP: Havacılık Bilgi Yayını,
- b) Apron: Uçakların yolcu, posta veya kargo yükleme ya da indirme, yakıt ikmali, park etme veya bakım amaçlı barınacakları kara üzerindeki bir havaalanında tanımlanmış alanı,
- c) Başvuru sahibi: SHY-14A hükümlerine göre havaalanı işletme ruhsatı almak için Genel Müdürlüğe başvuru yapan gerçek veya tüzel kişileri,
- ç) Coğrafi koordinat: WGS-84 sistemine göre derece, dakika ve saniye cinsinden enlem ve boylam olarak belirlenmiş koordinatları,
- d) Emniyet Yönetim Sistemi: Gerekli organizasyon yapısı, sorumlulukları, politikaları ve prosedürleri içeren, emniyetin yönetimine yönelik sistematik yaklaşımı,
- e) Genel Müdür: Sivil Havacılık Genel Müdürünü,
- f) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,
- g) Hareket alanı: Bir havaalanının, apronlardan ve hava araçlarının kalkışı, inişi ve pistte ilerlemesi için kullanılacak kısmından oluşan bölümü,

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

ğ) Havaalanı: Hava araçlarının tamamen veya kısmen, inişi, kalkışı ve yer hareketi için kullanılması öngörülen, içerisindeki bina, teçhizat ve tesisat da dâhil olmak üzere karada veya suda belirlenmiş alanı,

h) Havaalanı el kitabı: Havaalanı özelliklerini, havaalanı işletimiyle ilgili tüm prosedürleri ve emniyet tedbirlerini, havaalanı yönetimi ve emniyet yönetim sistemine ilişkin bilgileri, havaalanı personelinin emniyete ilişkin görevleri ve sorumlulukları içeren dokümanı ve eklerini,

ı) Havaalanı işletmecisi: Havaalanı işletiminden sorumlu gerçek veya tüzel kişiyi,

i) Havaalanı işletme personeli: Havaalanı işletmecisi tarafından istihdam edilsin ya da edilmesin, görevleri havaalanı işletimi ile ilgili olan veya havaalanı hareket alanlarına veya havaalanının çevresindeki diğer tüm alanlara giriş çıkış yapmalarını gerektiren tüm kişileri,

j) Havaalanı işletme ruhsatı: Havaalanı işletimi için SHY-14A hükümleri kapsamında verilen belgeyi,

k) Hava aracı: Havalanabilen ve havada seyredebilme kabiliyetine sahip her türlü aracı,

l) HEK: Havaalanı el kitabını,

m) IFR: Aletli uçuş kurallarını,

n) Mânia: Hava araçlarının yer hareketleri için kullanılan yüzeylerde bulunan veya seyir halindeki hava aracının korunması için belirlenmiş yüzeyleri aşan ya da bu yüzeylerin dışında bulunan ancak hava seyrüseferine bir tehlike oluşturduğu değerlendirilen bütün geçici, sabit ya da hareketli cisimleri veya bunların bir kısmını,

o) NOTAM: Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü tarafından yayımlanan Ek-15 çerçevesinde, uçuş harekâtı ile ilgili görevlilere, herhangi bir havacılık kolaylık, hizmet, uygulama ve tehlikeyi veya bunlara ilişkin koşul ve değişikliği zamanında duyurmak amacı ile yapılan uyarıyı,

ö) Özel statülü havaalanı: Sadece havaalanı işletmecisi ile havaalanı işletmecisinin izin vereceği kişiler tarafından kullanılan ve ticari hava taşıma operasyonu yapılmayan havaalanını,

p) Pist: Hava araçlarının inişi ve kalkışı için hazırlanmış kara üzerindeki havaalanında tanımlanmış olan dikdörtgen alanı,

r) Sapma: Havaalanı emniyetine yönelik uluslararası ve/veya ulusal mevzuatta belirlenmiş olan standartların tamamen veya kısmen sağlanamadığı ya da bu standartların farklı bir şekilde uygulanmasının söz konusu olduğu durumu,

s) SHT-HES: Havaalanı Emniyet Standartları Talimatını,

ş) SHY-14A: 14 Mayıs 2002 tarihli ve 24755 sayılı Resmi Gazete'de yayımlan Havaalanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği'ni,

t) SMS: Emniyet Yönetim Sistemini,

u) Sorumlu Müdür: İşletmenin tüm faaliyetlerini, Genel Müdürlük tarafından gerekli kılınan standartları ve havaalanı işletmecisi tarafından tanımlanan ilave şartları yerine getirmek üzere finanse edebilecek ve yürütebilecek, ayrıca sorumlu olduğu işletmenin insan

kaynakları, mali konuları, işletmenin faaliyetleri ve emniyet ile ilgili tüm konularda nihai yetkiye sahip, işletmeyi bu faaliyetler ile ilgili olarak tek başına temsil edebilecek kişiyi,

ü) Taksi yolu: Uçakların taksi yapmaları için oluşturulmuş ve havaalanının bir bölümü ile diğer bölümü arasında bağlantı sağlamak amacıyla kara üzerindeki bir havaalanında tanımlanmış yolu,

v) VFR: Görerek uçuş kurallarını,

y) WGS-84: 1984 yılında oluşturulan Dünya Geodetik Sistemini, ifade eder.

(2) Bu Talimatta belirtilmeyen tanımlar için, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Kanununda, ilgili diğer mevzuatta ve ülkemizin üyesi bulunduğu uluslararası sivil havacılık kuruluşları tarafından yayımlanan dokümanlarda belirtilen tanımlar geçerlidir.

HEK'in hazırlanması

MADDE 5 - (1) HEK, havaalanının ruhsatlandırılmasından önce başvuru sahibi tarafından hazırlanır ve Genel Müdürlüğe sunulur.

(2) HEK, tek bir doküman şeklinde hazırlanır. İlave dokümanlar ancak HEK'te atıfta bulunulması şartıyla hazırlanabilir.

(3) İlave dokümanlar HEK'in bir parçası olarak kabul edilir ve bu Talimatta belirtilen tüm gereklilikler ilave dokümanlar için de sağlanır.

HEK'in biçimi

MADDE 6 - (1) HEK, bilgisayar ortamında uygun bir program ile kolay revize edilebilecek bir formatta hazırlanır ve basılır. Revizyon numarası, tarihi ve konusu HEK'in ilk kısmında ayrı bir sayfada gösterilir.

(2) Havaalanı işletmecisi, HEK'te yer alan sayfaların güncelliğini ve yapılan değişikliklerin kaydedilmesini sağlayacak bir sistem oluşturur.

(3) HEK, havaalanı işletmecisinin sorumlu müdürü ve/veya bu konuda yetkilendireceği kişi/kişiler tarafından imzalanır.

HEK'te yer alacak bilgiler

MADDE 7 - (1) HEK'te yer alacak bilgiler, bu Talimatın Ek-1'inde belirtilen başlıkları kapsar.

(2) Bu Talimatın Ek-1'inde belirtilen başlıkların havaalanında geçerli olmaması durumunda ilgili başlığın havaalanında geçerli olmadığı bu başlığın altında belirtilir.

Prosedürler

MADDE 8 - (1) HEK'te, havaalanında yürütülen tüm havacılık faaliyetlerinin emniyetli bir şekilde yerine getirilmesi için gerekli olan tüm prosedürler düzenlenir.

(2) Düzenlenen prosedürlerde, havaalanı işletmecisinin görevleri ve sorumlulukları ile havaalanında, havacılık faaliyetleri ile ilgili hizmet vermekte olan diğer işletmelerin görevleri ve sorumlulukları da açıklanır.

(3) Düzenlenen prosedürlerde, havaalanı işletmecisinin ve havaalanında havacılık faaliyetleri ile ilgili hizmet vermekte olan diğer işletmelerin görevlerini ve sorumluluklarını yerine getirebilmesi için:

- a) İlgili prosedürün uygulanacağı zaman ve koşullar,
- b) Prosedürün uygulanma şekli,
- c) Yapılması gereken işlemler,
- ç) Bu işlemleri yürütecek kişiler, birimler ve kuruluşlar,
- d) Bu işlemlerin yürütülmesi için kullanılacak olan araç, gereç ve teçhizata ilişkin bilgiler ile bu araç, gereç ve teçhizata erişim yöntemleri,
- e) Gerekli görülen diğer hususlar ayrıntılı bir şekilde belirtilir.

Değişiklikler ve değişikliklerin bildirilmesi

MADDE 9 - (1) HEK'te; başvuru sahibi veya havaalanı işletmecisi tarafından, güncel ve doğru bilgi verilmesini sağlamak amacıyla değişiklik yapılabilir.

(2) Değişiklikler, ilgili mevzuata ve Genel Müdürlük tarafından belirlenen ruhsatlandırma şartlarına uygun olarak yapılır.

(3) Başvuru sahibi veya havaalanı işletmecisi "HEK'te yapılacak değişikliklerde izlenecek prosedür"e göre bu değişiklikleri yapar.

(4) Genel Müdürlük resmi yazı ile HEK'te değişiklik yapılmasını talep edebilir. Başvuru sahibi veya havaalanı işletmecisi yazıda belirtilen süre içerisinde bu değişiklikleri yapar.

(5) HEK'te yapılan değişiklikler 6 ncı maddenin ikinci fıkrası kapsamında oluşturulan sisteme eksiksiz olarak kaydedilir.

(6) Havaalanı işletmecisi, değişiklik yapılsın veya yapılsın HEK'in son halini her yılın Mart ayı içerisinde yazı ekinde elektronik ortamda Genel Müdürlüğe gönderir.

HEK'in kullanımı

MADDE 10 - (1) Havaalanı işletmecisi, havaalanı işletme personelinin HEK'in güncel halinin ilgili bölümlerine erişimini sağlamak için düzenlemeler yapar.

(2) Havaalanı işletmecisi, havaalanı işletme personelinin HEK'in ilgili bölümlerine erişimini elektronik ortamda sağlıyor ise HEK'te yapılan değişikliklerin de elektronik ortamda takip edilmesine olanak sağlayan düzenlemeleri yapar.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(3) Havaalanı işletmecisi, havaalanı işletme personelinin HEK'in ilgili bölümlerine erişimini basılı ortamda sağlıyor ise basılı kopyalar numaralandırılarak bu kopyaların teslim edildiği kişilerin listesi kayıt altına alınır.

(4) Havaalanı işletmecisi, hava işletme personelinin HEK'in tamamına veya bazı bölümlerine erişimini güvenlik gerekçesi ile başka yollarla uygun bir şekilde bilgilendirme yapıldığı ve bu durum havaalanı işletme emniyetine zarar vermediği takdirde kısıtlayabilir.

Sorumluluklar

MADDE 11 - (1) HEK'te yer alan bilgilerin doğruluğundan ve güncelliğinden, HEK'teki değişikliklerin prosedüre uygun şekilde yapılmasından, HEK'in muhafaza edilmesinden, havaalanı işletme personelinin HEK'in ilgili bölümlerine erişiminin sağlanmasından ve yürütülen faaliyetlerin HEK'e uygun bir şekilde yapılmasından havaalanı işletmecisi sorumludur.

Geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) Mevcut havaalanı işletmecileri, işletmekte oldukları her bir havaalanı için HEK'i hazırlayarak bu Talimatın yayımı tarihinden itibaren en geç 1 yıl içerisinde Genel Müdürlüğe sunar.

Yürürlük

MADDE 12 - (1) Bu Talimat yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 - (1) Bu Talimat hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

HEK'TE YER VERİLMESİ GEREKEN BİLGİLER

Bölüm 1: Genel

- 1.1. HEK'te yapılan değişikliklerin kayıt edilmesine ilişkin, yürürlük tarihlerinin de belirtildiği kayıt sayfaları,
- 1.2. HEK'in dağıtıldığı kişiler / birimler (dağıtım listesi),
- 1.3. İçindekiler,
- 1.4. HEK'in amacı ve kapsamı,
- 1.5. Havaalanı işletme ruhsatı alınmasını ve HEK'in hazırlanmasını gerekli kılan ulusal mevzuat hükümleri,
- 1.6. Havaalanının ruhsatlandırılmasından sonra HEK içeriğinin doğruluğunun ve güncelliğinin muhafaza edilmesine ilişkin sorumluluğun havaalanı işletmecisinde olduğunu belirten bir ifade,
- 1.7. HEK'te yapılacak değişikliklerde izlenecek prosedürler,
- 1.8. HEK'in işletme personeli ve diğer paydaşlar tarafından kullanımına ilişkin prosedürler,
- 1.9. Havaalanının kullanım koşulları,
- 1.10. Özel statülü olmayan havaalanı için, havaalanının hava araçlarının kalkış ve inişi için elverişli olduğu her durumda tüm kişiler için eşit şart ve koşullarda elverişli olacağını belirten bir ifade,
- 1.11. Havacılık Bilgi Servisi ile koordinasyon ve bilgilerin yayınlanma prosedürleri,
- 1.12. Hava aracı hareketleri kayıt sistemi,
- 1.13. Havaalanı işletmecisinin emniyet ile ilgili yükümlülükleri,
- 1.14. Havaalanında, havacılık faaliyetleri ile ilgili hizmet vermekte olan diğer işletmelerin listesi,
- 1.15. Havaalanında, havacılık faaliyetleri ile ilgili hizmet vermekte olan diğer işletmelerin verdikleri hizmetler; bu işletmelerin emniyet ile ilgili yükümlülükleri,
- 1.16. Sapmalar, sapmalar ile ilgili mevzuata atıflar ve emniyet değerlendirmeleri,
- 1.17. Havacılık faaliyetlerinin niteliği (ticari, yolcu, kargo, genel havacılık vb.),
- 1.18. Havaalanının kullanılmasına izin verilen trafik türü (dış hat/iç hat, IFR/VFR, tarifeli/tarifersiz vb.)

Bölüm 2: Havaalanı Mahalline Ait Bilgiler

- 2.1. SHY-14A'da belirtilen havaalanı planı,
- 2.2. Her bir rüzgar yönü göstergesinin konumu da dâhil, havaalanının işletimine ilişkin başlıca seyrüsefer yardımcı cihazlarının ve görsel yardımcılarının yerlerini gösteren plan,

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

2.3. Havaalanının en yakın şehirden, semtten veya diğer kalabalık bölgelerden uzaklığını ve havaalanı sınırlarının dışarısındaki her türlü seyrüsefer kolaylığının ve ekipmanlarının konumunu gösteren bir plan,

2.4. Havaalanı mahallinin tapu bilgileri. Havaalanı sınırlarının tapu belgelerinde belirtilmemiş olması durumunda, havaalanının bulunduğu arazinin mülkiyet haklarını veya hak sahiplerine ilişkin bilgileri ve havaalanının sınırlarını ve konumunu gösteren bir plan.

Bölüm 3: Havacılık Bilgi Servisi'ne Bildirilmesi Gereken Havaalanı Bilgileri

3.1. Genel Bilgiler

3.1.1. Havaalanının adı,

3.1.2. Havaalanının konumu,

3.1.3. Havaalanı işletmecisinin adı ve havaalanı işletmecisine daima ulaşılabilir adres bilgileri ile telefon numaraları,

3.1.4. Havaalanı referans kodu,

3.1.5. Havaalanı referans noktasının coğrafi koordinatı ve yüksekliği,

3.1.6. Havaalanı rakımı ve geoid dalgalanması,

3.1.7. Her eşğin rakım ve geoid dalgalanması, pist sonunun rakımı ve pist boyunca herhangi bir önemli yüksek ve alçak ara noktaların yeri ve rakımı,

3.1.8. Konma bölgesinin en yüksek rakımı,

3.1.9. Havaalanı referans sıcaklığı,

3.1.10. Havaalanı bükünü bilgileri.

3.2. Havaalanı Ebadı ve İlgili Bilgiler

3.2.1. Pistin; bir derecenin yüzde birine kadar gerçek mevkii, tanıtma numarası, uzunluğu, genişliği, varsa kaydırılmış eşğin yeri, eğimi, yüzey tipi, pist türü ve hassas yaklaşma pisti kategori I için varsa bir mâniadan arındırılmış bölgenin mevcudiyeti,

3.2.2. Şeritlerin, pist sonu emniyet alanlarının ve durma uzantılarının uzunluğu, genişliği ve yüzey türü,

3.2.3. Taksi yollarının isimleri, uzunlukları, genişlikleri ve yüzey türleri,

3.2.4. Apronların yüzey türleri ve hava aracı park yerleri,

3.2.5. Aşma sahalarının uzunlukları ve yer profilleri,

3.2.6. Yaklaşma prosedürleri için görsel yardımcılar, pistlerin işaretlenmesi ve ışıklandırılması, taksi yolları ve apronlar, taksi bekleme yerleri ve durma barları dâhil olmak üzere taksi yolları ve apronlar üzerindeki diğer görsel kılavuz ve kontrol yardımcıları ve park alanı görsel yönlendirme sistemlerinin yeri ve türü,

3.2.7. Görerek yaklaşma eğim gösterge sistemlerinin bulunduğu pistin tanıtma numarası, sistem türü (AT-VASIS, PAPI veya APAPI tesisi için, ışıkların tesis edildiği sağ ve/veya sol olarak pist tarafı), sistemin ekseni (pist merkez hattına paralel olmadığı durumlarda, yer değiştirme açısı ve sağ ve/veya sol olarak yer değiştirme yönü) nominal

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

yaklaşma eğim açısı/açıları, eğim üstü sinyal(ler)in eşiği üzerinden minimum göz yüksekliği/yükseklikleri.

3.2.8. VOR havaalanı kontrol noktalarının yeri ve radyo frekansı,

3.2.9. Standart taksi güzergahlarının yeri ve adlandırılması,

3.2.10. Her bir eşiğin coğrafi koordinatları,

3.2.11. İlgili pist başları ile ilgili olarak mikrodalga iniş sistemi (MLS) irtifa anteni ve azimut veya bir aletli iniş sistemini (ILS) kapsayan yer saptayıcı ve süzülme yolu (glide path) unsurlarının en yakın metre veya foot cinsinden mesafeleri,

3.2.12. Taksi yollarının coğrafi koordinatları ve rakımları,

3.2.13. Her bir hava aracı park yerinin coğrafi koordinatları ve rakımları,

3.2.14. Alan 2 (havaalanı sınırları dâhilindeki bölüm) ve Alan 3'teki mâniaların coğrafi koordinatları,

3.2.15. Mâniaların en üst noktasının rakımı, türü, işaretleme ve ışıklandırma bilgileri,

3.2.16. Hava araçları tarafından kullanılacak kaplamalı alanlar için, Hava Aracı Sınıflandırma Numarası — Kaplama Sınıflandırma Numarası (ACN - PCN) yöntemi kullanılarak kaplama yüzey türü ve taşıma mukavemeti,

3.2.17. Apron üzerinde belirlenen bir veya daha fazla uçuş öncesi altimetre kontrol yerleri ve bu yerlerin rakımı,

3.2.18. Beyan edilen mesafeler: Mevcut kalkış koşu mesafesi (TORA), mevcut kalkış mesafesi (TODA), mevcut hızlanma durma mesafesi (ASDA), mevcut iniş mesafesi (LDA),

3.2.19. Bir hareket alanının durumuna ve ilgili tesislerin faaliyet durumuna ilişkin bilgilerin, Havacılık Bilgi Servisi'ne sağlanmasını; işletme önemine sahip benzer bilgilerin havaalanını kullanan hava araçlarına verilebilmesi için hava trafik hizmetleri birimlerine sunulmasını ve bilgilerin güncel tutularak değişikliklerin gecikmesiz olarak rapor edilmesini sağlayacak prosedürler,

3.2.20. Hareket alanında veya yakınında, hareket kabiliyetini kaybetmiş bir hava aracının kaldırılmasından sorumlu havaalanı koordinatörünün telefon/teleks/faks numaraları ve elektronik posta adresi; havaalanının kaldırmak için yeterli donanımına sahip olduğu en büyük hava aracı tipi bakımından ifade edilen, hareket kabiliyetini kaybetmiş hava aracını kaldırma kapasitesine ilişkin bilgiler,

3.2.21. Kurtarma ve yangınla mücadele hizmetlerinin kategorisi bakımından ifade edilen koruma düzeyi ve normal koşullarda havaalanında mevcut olan yangın söndürücü maddelerin türü ve miktarları ile koruma düzeyindeki değişikliklerin, havaalanını kullanan hava araçlarına verilebilmesi için hava trafik hizmetleri birimlerine sunulmasını ve bilgilerin güncel tutularak değişikliklerin gecikmesiz olarak rapor edilmesini sağlayacak prosedürler,

3.2.22. Yedek güç kaynaklarına ilişkin bilgiler,

3.2.23. -Varsa- sinyal alanına ilişkin bilgiler,

3.2.24. Havaalanının kullanılacağı minimum görüş mesafesi ve minimum pist görüş mesafesi.

Bölüm 4: Havaalanı İşletim Usulleri ve Emniyet Tedbirlerine İlişkin Bilgiler

4.1. Havaalanı Raporlaması

Aşağıdakiler dâhil olmak üzere, AIP'de ortaya konan havaalanı bilgilerindeki her türlü değişikliğin raporlanmasına ilişkin prosedürler ile NOTAM düzenleme talebine ilişkin prosedürler ile ilgili bilgiler:

4.1.1. Her türlü değişikliğin Havacılık Bilgi Servisi'ne bildirilmesine ve havaalanı faaliyetlerinin normal saatleri sırasında ve dışında yapılan değişiklik bildirimlerinin kaydedilmesine ilişkin düzenlemeler,

4.1.2. Değişikliklerin bildirilmesinden sorumlu kişilerin adları ve görevleri ile havaalanı faaliyetlerinin normal saatleri sırasında ve dışında ulaşılabilecekleri telefon numaraları,

4.1.3. Değişikliklerin Havacılık Bilgi Servisi'ne bildirileceği yerin adresi, elektronik posta adresi, faks ve telefon numaraları.

4.2. Havaalanı Hareket Alanına Erişim

Aşağıdakiler dâhil olmak üzere, havaalanında sivil havacılığa yasa dışı müdahalenin önlenmesinden ve hareket alanında yetkisiz kişilerin, araçların, ekipmanların, hayvanların vb. unsurların girişinin engellenmesinden sorumlu kuruluş ile koordinasyon halinde geliştirilen ve takip edilecek olan prosedürlere ilişkin bilgiler:

4.2.1. Havaalanı işletmecisinin, hava aracı işleticisinin, havaalanındaki sabit üslü işletmelerin, havaalanı güvenlik kuruluşunun, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nün ve mevcut olması halinde diğer kurumların görevleri,

4.2.2. Havaalanına erişimin kontrolünden sorumlu personelin adları ve görevleri ile mesai saatleri sırasında ve sonrasında ulaşılabilecekleri telefon numaraları.

4.3. Havaalanı Acil Durum Planı

Aşağıdakiler dâhil olmak üzere, havaalanı acil durum planına ilişkin bilgiler:

4.3.1. Uçuş sırasında hava aracının arızalanması, yapısal yangınlar, hava aracına veya yapılaraya bomba tehditleri dâhil olmak üzere sabotaj, hava aracının yasa dışı yollarla ele geçirilmesi dâhil olmak üzere havaalanında veya yakınlarında meydana gelen acil durumlarla ve "acil durum sırasında" ve " acil durum sonrasında" değerlendirilmesi gereken hususları içeren havaalanındaki olaylarla mücadeleyle yönelik planlar,

4.3.2. Acil durumlarda kullanılacak havaalanı kolaylıklarına ve ekipmanlarına yönelik kontrollerle ilgili bilgiler ve bu kontrollerin sıklığı,

4.3.3. Acil durum planlarının test edilmesine yönelik tatbikatlar hakkında ayrıntılı bilgiler ve bu tatbikatların sıklığı,

4.3.4. Havaalanı içerisinde ve dışarısında saha görevleri bulunan yetkili kurumların, kuruluşların ve kişilerin listesi; telefon ve faks numaraları, e-posta ve AFTN adresleri ile ofislerinin telsiz frekansları,

4.3.5. Acil durumlarla mücadeleye yönelik eğitimlerin ve diğer hazırlıkların organize edilmesi amacıyla hava alanı acil durum komitesinin kurulmasına ilişkin bilgiler,

4.3.6. Genel acil durum operasyonundan sorumlu bir olay mahalli komutanının atanması,

4.3.7. SHT-HES'te acil durum planı ile ilgili belirtilen diğer gerekliliklere ilişkin bilgiler.

4.4. Kurtarma ve Yangınla Mücadele

Havaalanında kurtarma ve yangınla mücadele hizmetlerinden sorumlu kişilerin adları ve görevleri dâhil olmak üzere, kurtarma ve yangınla mücadele gerekliliklerinin yerine getirilmesine yönelik kolaylıklar, ekipmanlar, personel, personel tahsis seviyesi ve prosedürler ile ilgili bilgiler.

Not 1— Bu konu aynı zamanda havaalanı acil durum planında da yeterince ayrıntılı bir şekilde ele alınmalıdır.

Not 2— Personel tahsis seviyesine ilişkin bilgiler SHT-HES'te belirtilmiştir.

4.5. Hareket Alanının ve Mânia Sınırlama Yüzeyinin Havaalanı Sınırlarında Kalan Kısmının Havaalanı İşletmecisi Tarafından Denetlenmesi

4.5.1. Havaalanı faaliyetlerinin normal saatleri sırasında ve dışında, hareket alanında pist sürtünme ve su derinlik ölçümleri gibi denetimlerin gerçekleştirilmesine ilişkin düzenlemeler,

4.5.2. Denetim sırasında Hava Trafik Kontrol Ünitesi ile ilgili yapılan düzenlemeler ve haberleşme yolları,

4.5.3. Denetim kayıtlarının tutulmasına ilişkin düzenlemeler ve kayıtların konumu,

4.5.4. Denetim aralıklarına ve zamanlarına ilişkin bilgiler,

4.5.5. Denetim kontrol listesi,

4.5.6. Denetim sonuçlarının raporlanmasına ve emniyetli olmayan durumların düzeltilmesinin sağlanması için derhal takip işlemlerinin yapılmasına ilişkin düzenlemeler,

4.5.7. Denetimlerin gerçekleştirilmesinden sorumlu kişilerin adları ve görevleri ile bu kişilerin mesai saatleri sırasında ve sonrasında ulaşılabilecekleri telefon numaraları.

4.6. Seyrüsefer İçin Görsel Yardımcılar ve Havaalanı Elektrik Sistemleri

Aşağıdakiler dâhil olmak üzere, havacılık ışıklarının (mânia ışıklandırması dâhil), işaretlemelerinin, işaretleyicilerinin, levhaların ve havaalanı elektrik sistemlerinin denetlenmesine ve bakımına ilişkin prosedürler ile ilgili bilgiler:

4.6.1 Havaalanı faaliyetlerinin normal saatleri sırasında ve dışında denetimlerin yürütülmesine ilişkin düzenlemeler ve söz konusu denetimlere ait kontrol listeleri,

4.6.2 Denetim sonuçlarının kaydedilmesine ve eksikliklerin giderilmesine ilişkin takip işlemlerinin gerçekleştirilmesine ilişkin düzenlemeler,

4.6.3 Rutin bakım ve acil durum bakım çalışmalarının yürütülmesine ilişkin düzenlemeler,

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

4.6.4 Mevcut ise, yardımcı / yedek güç kaynaklarına ilişkin düzenlemeler ve uygulanabilir olması halinde, kısmi veya genel sistem arızasının giderilmesi hususundaki diğer yöntemler ile ilgili bilgiler,

4.6.5 Denetimlerden ve bakımdan sorumlu kişilerin adları, görevleri ve bu kişilerin mesai saatleri sırasında ve sonrasında ulaşılabilecekleri telefon numaraları.

4.7. Hareket Alanının ve Çevresinin Bakımı

4.7.1. Kaplamalı alanların bakımına ilişkin düzenlemeler,

4.7.2. Kaplamasız pistlerin ve taksi yollarının bakımına ilişkin düzenlemeler,

4.7.3. Pist ve taksi yolu şeritlerinin bakımına ilişkin düzenlemeler,

4.7.4. Havaalanı drenaj sisteminin bakımına ilişkin düzenlemeler,

4.7.5. Otların mücadele planını da içerecek şekilde otların mücadeleye ilişkin düzenlemeler,

4.7.6. Karla mücadele planını da içerecek şekilde karla mücadeleye ilişkin düzenlemeler.

4.8. Havaalanında Gerçekleştirilen Çalışmalar - Emniyet

Aşağıdakiler dâhil olmak üzere, hareket alanının üzerinde veya yakınlarında, mâniya sınırlama yüzeyinin üzerine uzanabilecek inşaat ve bakım çalışmalarının (kısa bir süre içerisinde yapılması gereken çalışmalar dâhil) emniyetli bir şekilde planlanmasına ve yürütülmesine ilişkin prosedürler ile ilgili bilgiler:

4.8.1 Çalışmaların yapılması sırasında Hava Trafik Kontrol Ünitesi ile haberleşmenin sağlanmasına ilişkin düzenlemeler,

4.8.2 Çalışmaların planlanmasından ve yürütülmesinden sorumlu kişilerin ve kuruluşların adları, telefon numaraları ve görevleri ile bu kişilere ve kuruluşlara daima ulaşılabilmesi için gerekli düzenlemeler,

4.8.3 Çalışmalar ile ilgili bilgilendirilmesi gereken havaalanındaki sabit üslü işletmelerin, yer hizmeti kuruluşlarının ve hava aracı işleticilerinin adları ve mesai saatleri sırasında ve sonrasında ulaşılabilecekleri telefon numaraları,

4.8.4 Gerekli olması halinde, iş planları dağıtım listesi.

4.9. Apron Yönetimi

4.9.1 Hava Trafik Kontrol Ünitesi ve Apron Yönetimi Birimi arasındaki düzenlemeler,

4.9.2 Hava aracı park pozisyonlarının tahsis edilmesine ilişkin düzenlemeler,

4.9.3 Motorun çalıştırılması ve hava aracının geri itme onayının alınmasına ilişkin düzenlemeler,

4.9.4 Hava aracının karşılanmasına / yer hizmetlerine ilişkin düzenlemeler,

4.9.5 Öncü araç hizmetine (follow-me aracına) ilişkin düzenlemeler.

4.10. Apron Emniyet Yönetimi

4.10.1 Jet itişinden korunmaya ilişkin düzenlemeler,

4.10.2 Hava aracı yakıt ikmal operasyonları sırasında emniyet tedbirlerinin uygulanmasına ilişkin düzenlemeler,

4.10.3 Apronun süpürülmesine ilişkin düzenlemeler,

4.10.4 Apronun temizlenmesine ilişkin düzenlemeler,

4.10.5 Apron üzerinde meydana gelen olayların ve kazaların raporlanmasına ilişkin düzenlemeler,

4.10.6 Apronda çalışan tüm personelin emniyet uyumunun denetlenmesine ilişkin düzenlemeler.

4.11. Hava Tarafı Araç Kontrolü

Aşağıdakiler dâhil olmak üzere, hareket alanı üzerinde veya yakınlarında çalışan yüzey araçlarının kontrolüne ilişkin prosedürler ile ilgili bilgiler:

4.11.1 İlgili trafik kurallarına ilişkin bilgiler (hız limitleri ve kuralların uygulanma yolları dâhil),

4.11.2 Hareket alanında araçların çalıştırılmasına ilişkin sürücü izinlerinin tanzim edilme yöntemi.

4.12. Yabani Hayvan Çarpma Tehlikesinin Azaltılması

4.12.1 Yabani hayvan çarpma tehlikesinin değerlendirilmesine ilişkin düzenlemeler,

4.12.2 Yabani hayvan çarpma tehlikesinin kontrol programlarının uygulanmasına ilişkin düzenlemeler,

4.12.3 Yabani hayvan çarpma raporlarının toplanarak Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'ne gönderilmesine yönelik düzenlemeler,

4.12.4 Yabani hayvanlarla mücadeleden sorumlu kişilerin adları ve görevleri ve mesai saatleri sırasında ve sonrasında ulaşılabilecekleri telefon numaraları.

4.13. Mânia Kontrolü

4.13.1 Mânia sınırlama yüzeylerinin ve kalkış yüzeyindeki mânialara ilişkin Tip A Haritasının izlenmesine ilişkin düzenlemeler,

4.13.2 İşleticinin yetkisi dâhilindeki mâniaların kontrolüne ilişkin düzenlemeler,

4.13.3 Mânia sınırlama yüzeylerinin sınırları içerisindeki binaların veya yapıların yüksekliklerinin takibine ilişkin düzenlemeler,

4.13.4 Havaalanlarının yakınlarındaki yeni gelişmelerin kontrolüne ilişkin düzenlemeler,

4.13.5 Mânialar ile ilgili AIP değişikliklerin yapılmasına ilişkin düzenlemeler,

4.13.6 Gerekli işlemlerin yapılması için mâniaların niteliğinin ve daha sonra eklenen veya kaldırılan her türlü mânianın konumunun Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'ne bildirilmesine ilişkin düzenlemeler.

4.14. Hareket Kabiliyetini Kaybetmiş Hava Aracının Kaldırılması

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- 4.14.1 Havaalanı işletmecisinin görevleri,
- 4.14.2 Hava aracı sahibinin bilgilendirilmesine ilişkin düzenlemeler,
- 4.14.3 Hava Trafik Kontrol Ünitesi ile irtibat kurulmasına ilişkin düzenlemeler,
- 4.14.4 Hareket kabiliyetini kaybetmiş hava aracının kaldırılması için ekipman ve personel temin edilmesine ilişkin düzenlemeler,
- 4.14.5 Hareket kabiliyetini kaybetmiş hava aracının kaldırılması ile ilgili düzenlemelerin yapılmasından sorumlu kişilerin adları, görevleri ve telefon numaraları.

4.15. Tehlikeli Maddelerle İlgili İşlemler

- 4.15.1 Yanıcı sıvıların (havacılık yakıtları dâhil) ve diğer tüm tehlikeli maddelerin saklanması için havaalanında kurulacak özel alanlara ilişkin düzenlemeler,
- 4.15.2 Tehlikeli maddelerin teslimi, saklanması, dağıtılması ve elleçlenmesine ilişkin düzenlemeler.

4.16. Düşük Görüş Operasyonları

Gerekli durumlarda ve gereken şekilde, pist görüş mesafesinin ölçülmesi ve raporlanması ve pist görüş mesafesinin ölçülmesinden sorumlu kişilerin adları ve mesai saatleri sırasında ve sonrasında ulaşılabilecekleri telefon numaraları ile apron üzerinde çalışan kişilerin ve araçların gerekli olan minimum sayıya kısıtlanması da dâhil olmak üzere, düşük görüş operasyonlarında uygulanacak prosedürlere ilişkin bilgiler.

4.17. Radar ve Seyrüsefer Yardımcılarının Bulunduğu Alanların Korunması

Aşağıdakiler dâhil olmak üzere, performanslarının azalmamasının sağlanması amacıyla, havaalanındaki radar ve telsiz seyrüsefer yardımcılarının bulunduğu yerlerin korunmasına ilişkin prosedürler ile ilgili bilgiler;

- 4.17.1 Radar ve seyrüsefer yardımcıları tesisatlarının yakınlarındaki faaliyetlerin kontrol edilmesine ilişkin düzenlemeler,
- 4.17.2 Bu tesisatların yakınındaki yer bakım çalışmalarına ilişkin düzenlemeler,
- 4.17.3 Tehlikeli mikrodalga radyasyonuna ilişkin uyarı işaretlerinin temin ve monte edilmesine ilişkin düzenlemeler.

Not 1: Her bir kategoriye ilişkin prosedürler yazılırken, aşağıdaki hususlara ilişkin kesin ve net bilgilere yer verilmelidir:

- İşletim prosedürünün ne zaman ve hangi koşullarda devreye sokulacağı,
- İşletim prosedürünün ne şekilde devreye sokulacağı,
- Yapılması gereken işlemler,
- Söz konusu işlemleri yürütecek olan kişiler,
- Söz konusu işlemlerin yürütülmesi için gerekli ekipman ve bu ekipmana erişim.

Not 2: Yukarıda belirtilen prosedürlerden herhangi birinin ilgili veya geçerli olmaması halinde, söz konusu durumun gerekçesi belirtilmelidir.

4.18. Havaalanı Altyapı Bilgileri

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

4.19. Hava Seyrüsefer Hizmetlerine İlişkin Bilgiler

4.20. Emniyetin Sağlanmasına İlişkin, Tüm Faaliyetleri Kapsayacak Şekilde Havaalanı İşletmecisi Tarafından Belirtilen Diğer Bilgiler

Bölüm 5: Havaalanı İdaresi ve Emniyet Yönetim Sistemi

5.1. Havaalanı İdaresi

5.1.1 Kilit personelin adları ve görevleri ile sorumluluklarını gösteren bir havaalanı organizasyon şeması,

5.1.2 Havaalanı emniyeti konusunda genel sorumluluğa sahip olan kişinin adı, görevi ve telefon numarası,

5.1.3 Havaalanı komiteleri.

5.2. Emniyet Yönetim Sistemi

Esas özellikleri aşağıda belirtilen ve tüm emniyet gerekliliklerine uygunluğun sağlanması ve emniyet performansında sürekli iyileştirme yapılabilmesi için tesis edilen SMS'e ilişkin bilgiler:

5.2.1 Uygulanabilir olduğu ölçüde, emniyet yönetim sürecine ilişkin emniyet politikası ve bu politikanın işletim ve bakım süreciyle ilişkisi,

5.2.2 Personel kadrosu dâhil olmak üzere, SMS'nin yapısı, organizasyonu ve emniyetle ilgili hususlarda bireysel ve toplu sorumlulukların belirlenmesi,

5.2.3 Emniyet performansı hedeflerinin belirlenmesi, emniyet girişimlerinin uygulanmasına ilişkin önceliklerin belirlenmesi ve risklerin makul olarak uygulanabilecek olan en düşük seviyede kontrol altına alınmasına ilişkin bir çerçevenin sağlanması gibi SMS stratejisi ve planlaması,

5.2.4 Emniyet mesajlarının etkili bir şekilde iletilmesine ve emniyet gerekliliklerinin uygulanmasına ilişkin kolaylıklar, yöntemler ve prosedürler dâhil, SMS uygulaması,

5.2.5 Daha ileri seviyede emniyet yönetimi bütünlüğü (emniyet tedbirleri programı) gerektiren kritik emniyet alanlarının uygulanmasına ve gerekli işlemlerin yapılmasına ilişkin bir sistem;

5.2.6 Emniyetin desteklenmesine ve kazaların önlenmesine ilişkin tedbirler ve kazaların, olayların, şikayetlerin, kusurların, hataların, uyuşmazlıkların ve arızaların incelenmesini ve ele alınmasını içeren bir risk kontrol sistemi ve sürekli emniyet takibi,

5.2.7 Emniyet kalite kontrolüne ilişkin sistemlerin ve programların ayrıntılarını belirleyen bir iç emniyet denetim ve inceleme sistemi,

5.2.8 Emniyetle ilgili tüm havaalanı kolaylıklarının yanı sıra havaalanı işletim ve bakım kayıtlarının belgelendirilmesine ilişkin bir sistem,

5.2.9 Emniyet ile ilgili görevler konusunda personele verilen eğitimin yeterliliğinin ve personelin yetkinlik düzeyinin test edilmesine ilişkin sertifikalandırma sisteminin incelenmesi ve değerlendirilmesi dâhil, personel eğitimi ve yetkinliği,

5.2.10 Havaalanındaki inşaat çalışmalarına ilişkin sözleşmelere emniyetle ilgili maddelerin eklenmesi ve bu maddelerin uygulanmasının sağlanması.